

Coopkracht

Jaarverslag 2012

Overlegplatform voor mens- en milieuvriendelijke coöperaties

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Onze strategie in actiepunten	4
3. Coopkracht stimuleert netwerken en kennisuitwisseling	6
4. Coopkracht als gesprekspartner voor de overheid	8
5. Coopkracht profileert coöperatief ondernemen naar een extern publiek	9
6. Algemene coördinatie	10
7. Het International Jaar van de Coöperaties 2012 sluit af	11
8. Coopkracht in cijfers	12

1. Inleiding

2012 was een zeer inspirerend en energiek jaar voor coöperatieve ondernemers. Nooit eerder kreeg coöperatief ondernemen meer aandacht in binnen- en buitenland. Want het was het 'Internationaal Jaar van de Coöperatie', uitgeroepen door de Verenigde Naties, en gevierd door miljoenen aanhangers van het coöperatieve gedachtegoed in België en de wereld.

We mogen terecht fier zijn op wat coöperaties doen en hebben bereikt. Juist in deze moeilijke economische tijden waar we met veel maatschappelijke uitdagingen zitten, heeft het coöperatieve model getoond dat het een passend antwoord kan bieden.

Ook voor Coopkracht was het een jaar van grote veranderingen. Waar Coopkracht vroeger werd gedragen door de vrijwillige inzet van een aantal Coopkracht-leden, was de tijd rijp voor de uitbouw van onze organisatie. Gedurende 2012 hebben we de kiemen gelegd voor de groei en verdere professionalisering van Coopkracht. We actualiseerden onze visie en strategie en zetten stappen om onze operationele werking te versterken. Daarnaast stonden onze activiteiten in 2012 volop in het teken van netwerking en kennisopbouw.

We danken dan ook al onze leden en aanhangers die met hun tijd, gedrevenheid en kennis onze werking hebben verrijkt. Ook na de afsluiting van het 'Internationaal Jaar van de Coöperatie' wil Coopkracht samen met de leden de aandacht blijven vestigen op het coöperatieve gedachtegoed. Wij roepen op om de coöperatieve beweging gedurende het volgende decennium zo sterk te maken, dat wij tegen 2020 de snelst groeiende en meest gekozen ondernemingsvorm zijn.

Dit jaarverslag presenteert de *highlights* van de Coopkrachtactiviteiten en geeft een korte samenvatting van de financiële situatie in 2012.

2. Onze strategie in actiepunten

Sinds de oprichting van Coopkracht als feitelijke vereniging in 2008, hebben wij ons voortdurend ingezet om het coöperatieve gedachtegoed wakker en zichtbaar te maken in Vlaanderen. Ook in 2012 zaten wij niet stil. Een belangrijke beslissing was om Coopkracht verder uit te bouwen. Tot juni 2012 werd de Coopkracht-werking immers volledig gedragen door de vrijwillige inzet van een aantal gedreven Coopkracht-leden.

Als eerste stap naar verdere professionalisering, heeft Coopkracht vanaf 1 juli 2012 een **halftijdse coördinatrice aangeworven**.

Een tweede belangrijke stap was de **strategiedag op 28 augustus 2012**, waar de **krijtlijnen van de Coopkrachtwerking** voor de komende jaren werden uitgestippeld.

Coopkracht werft Coördinatrice aan

Op 1 juli 2012 werd Ines Rothmann aangeworven om halftijds de werking van Coopkracht verder uit te bouwen. Als coördinatrice vertegenwoordigt zij het Coopkracht-secretariaat. Zij is mee verantwoordelijk voor het uitwerken en de implementatie van de strategie van Coopkracht, de uitbouw van de ledenwerking en de implementatie van de geplande activiteiten. Het Coopkracht-bureau houdt de vinger aan de pols en is verantwoordelijk voor de aansturing van de werking¹.

Ines Rothmann heeft de laatste tien jaar rond verschillende aspecten van duurzaamheid gewerkt, o.m. de Noord-Zuidwerking, maatschappelijk verantwoord ondernemen en recent coöperatief ondernemen. Ines heeft geregeld verschillende ondersteuningsprogramma's, financieringsmodaliteiten en goedbestuursstructuren geëvalueerd in diverse ontwikkelings- en transitielanden. Daarnaast gaf ze advies over de opzet en implementatie van duurzaamheidsstrategieën, duurzaamheidsindicatoren en rapporteringstandaarden in ondernemingen.

Dus, mocht je vragen hebben over Coopkracht of coöperatief ondernemen in het algemeen, neem dan contact op: ines.rothmann@coopkracht.org.

---

¹ Het bureau van Coopkracht staat in voor de aansturing van de organisatie en de werking van het overlegplatform en bestond in 2012 uit de volgende leden: Jim Williame, Relinde Baeten, Marc Standaert, Jos Motmans, Peter Bosmans, Lieve Jacobs, Steven Pauwels, Bob Docx en Wim Trommelmans.

Strategiedag – een moment van reflectie en nieuwe ambities

Op 28 augustus 2012 kwamen de Coopkracht-bureauleden samen voor een strategische denkoefening. Drie thema's stonden centraal:

- Wat zijn de huidige uitdagingen in de sector?
- Waar willen we naartoe tegen 2020?
- En welke rol kan een organisatie zoals Coopkracht in deze context spelen?

Wij stelden vast dat de visie die recent in de *Blueprint for a Cooperative Decade* (2012)² werd geformuleerd overeenkomt met de uitgangspunten van ons strategisch plan van 2008. Toen klonk de visie als volgt: “Coöperatief leven en werken wakker en zichtbaar maken in Vlaanderen”. Visie en strategische doestellingen blijven ongewijzigd. Maar als wij samen met de andere stakeholders in de sector deze ambitie willen verzilveren, moeten we voor een proactieve aanpak kiezen, en met sterke hefboomen verandering op gang brengen. Daarnaast moeten we onze krachten op een structurele coöperatieve manier bundelen en nog meer samenwerken met andere stakeholders. En, Coopkracht moet ook in onze eigen collectieve werking een voorbeeldfunctie vervullen door op een coöperatieve manier met de leden om te gaan. De leden staan bij ons op de eerste plaats. We werken vóór en met hen, niet in hun plaats. We werken niet los van hun activiteiten maar versterken eerder bestaande initiatieven. Coopkracht is immers pas sterk als het geaccepteerd wordt door zijn leden en waarde voor hen creëert. Dit houdt ook in dat wij als Coopkracht onze achterban verder willen verruimen en ons dienstenaanbod duidelijker zullen afbakenen.

Krijtlijnen Coopkracht-werking 2012/2013

Voor 2012/13 kozen we voor één thema dat door samenhangende en elkaar aanvullende activiteiten in de kijker komt te staan: *de sterkere verankering van de ICA-principes in de coöperatieve economie in Vlaanderen*. Coopkracht zal een vierdelige workshopreeks aanbieden rond de ICA-principes en de ervaringen bundelen in een praktijkgids. Zo spelen we in op de behoefte voor meer sensibilisering en kennis over hoe de ICA-principes te operationaliseren in de praktijk. Verder willen we een instrument ontwikkelen waarmee coöperaties inzicht krijgen in de inspanningen die ze leveren voor het vorm geven aan de ICA-principes. Dit instrument kan vervolgens ook gebruikt worden om te rapporteren over de coöperatieve werking van een organisatie. Coopkracht wil ook ijveren om de NRC-erkenning sterker af te stemmen op de ICA-principes.

Bovendien zullen we het beleid rond coöperatief ondernemen nauwgezet blijven opvolgen en aan het beleidsoverleg deelnemen. We willen versterkt media-aandacht rond coöperatief ondernemen genereren en door gerichte acties een breder publiek sensibiliseren (bv. samenwerking met het onderwijs, onderzoek stimuleren rond de karakteristieken van de coöperatieve economie in België en internationale ervaringen delen).

² Bron: http://2012.coop/sites/default/files/ICA_Blueprint_draft_English_single%20pages_LR.pdf

3. Coopkracht stimuleert netwerken en kennisuitwisseling

De eerste doelstelling van Coopkracht is coöperatieve bedrijven praktisch en virtueel samen brengen om ervaringen uit te wisselen en mekaar te versterken, onderlinge samenwerking stimuleren en te werken rond visievorming.

In 2012 waren er daartoe vier concrete acties. Op 19 juni 2012 organiseerden Choco en Coopkracht het **jaarlijks coöperatieve evenement** in Gent. In oktober ging onze volledige geactualiseerde **website** online en in november stuurden we onze nieuwe **nieuwsbrief** aan meer dan 500 mensen. In december gaf Coopkracht het startschot voor de **vierdelige workshopreeks over hoe Belgische coöperaties de ICA-principes vertalen in de praktijk**.

Het Jaarlijks Coöperatief Evenement 2012:

Winst voor iedereen – Coöperatief ondernemen in de praktijk

Op 19 juni werd voor het tweede jaar op rij het evenement “Winst voor iedereen: coöperatief ondernemen in de praktijk” in de Gentse Vooruit georganiseerd op verzoek van Freya Van den Bossche, Vlaams Minister van Sociale Economie. Na de verwelkoming door het kabinet Van den Bossche lichtte prof. dr. Hans-H. Münkner, internationaal expert over coöperaties, toe hoe de coöperatieve filosofie samengaat met praktische ondernemersgeest. Daarna werden de deelnemers ondergedompeld in zes interactieve workshops met verfrissende praktijken, innoverende inzichten en praktische tools. Zo konden ze bijvoorbeeld inspiratie opdoen over de rol van geld in de coöperatie, hoe je beschaafd ruzie maakt, en wat te doen als je een coöperatie wilt overnemen. Ook was er de mogelijkheid om spelenderwijs met de basisprincipes van coöperatief ondernemen aan de slag te gaan met het Co-opoly spel.

De federale Minister van Economie Johan Vande Lanotte sloot de dag af met een bemoedigende toespraak voor de coöperatieve sector. Uitgebreide informatie over de verschillende toespraken, workshop presentaties en achtergrondinformatie vind je op www.cooperatiefvlaanderen.be.

Nieuwe Coopkracht-website online

Met trots publiceerden wij op 26 oktober 2012 onze vernieuwde website. Die geeft nu veel meer informatie over de organisatie: doelstellingen, goed bestuur, dienstverlening, etc. Daarnaast staat wekelijks interessante nieuws over coöperatief ondernemen in de kijker en zetten we maandelijks een van onze leden in de schijnwerpers. Inhoudelijke kennis over coöperatief ondernemen stellen we ter beschikking via online Coopkranten, case studies, onderzoek en andere achtergrondliteratuur. Bovendien helpen we onze leden met praktische informatie: belangrijke adressen van andere dienstverleners, notarissen, boekhouders en fiscalisten, en niet te vergeten geeft onze kalender een greep uit evenementen en workshops over coöperatief ondernemen. De nieuwe website publiceert nu ook vacatures omdat we mensen bij hun zoektocht naar werk in de coöperatieve economie graag willen ondersteunen.

Meer dan 500 mensen kunnen genieten van de nieuwe Coopkracht-nieuwsbrief

Op 8 november 2012 presenteerde Coopkracht onze nieuwsbrief in een nieuw jasje. Vanaf nu zullen we elke twee maanden met nieuws over de Coopkracht-activiteiten of uit de sector uitpakken. De informatie wordt aan meer dan 500 mensen uit de coöperatieve economie verstuurd via een direct mailing.

Kick-off ICA-workshopreeks met Mechelse Veilingen en Passwerk

Op 19 december gaf Coopkracht de kick-off voor de vierdelige workshopreeks over hoe Belgische coöperaties de ICA-principes vertalen in de praktijk. We waren te gast bij de Mechelse Veilingen/BelOrta, en de 30 deelnemers konden genieten van twee inspirerende praktijkverhalen over de Mechelse Veilingen en Passwerk. Twee coöperaties met een zeer verschillende aanpak wat de ICA-principes 'vrijwillig en open lidmaatschap', 'economische betrokkenheid' en 'aandacht voor de gemeenschap' betreft.

Een geslaagde eerste workshop. We danken dan ook de vele deelnemers voor hun boeiende inbreng. Een korte samenvatting van de belangrijkste punten van deze workshop verscheen op de Coopkracht-website en in de Coopkracht-nieuwsbrief van januari 2013.

4. Coopkracht als gesprekspartner voor de overheid

Onze tweede doelstelling is dé gesprekspartner zijn voor overheden en beleidsvoorstellen formuleren ten gunste van coöperatieve bedrijven. In 2012 was Coopkracht vertegenwoordigd in verschillende overlegorganen, zoals de Nationale Raad voor Coöperaties (NRC), het Vlaams Overlegplatform Sociale Economie (VOSEC), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), het Participatiefonds Trividend en de klankbordgroep van het Vlaams Ministerie voor Werk en Sociale Economie. Wij namen deel aan beleidsoverleg, volgden nauw de ontwikkelingen in overheidsbeleid rond coöperatief ondernemen op, bevorderden de belangen van de coöperatieve ondernemers in Vlaanderen en formuleerden samen met onze partners concrete beleidsvoorstellen, bijvoorbeeld voor de hervorming van de NRC. Coopkracht nam actief deel aan de omvorming van de vzw VOSEC naar de vzw CollondSE, zijnde de overgang van het overlegplatform naar (kandidaat) collectief ondersteuningsorgaan. We hebben ons ingezet om daarbinnen de nodige middelen te voorzien voor de collectieve ondersteuning van de coöperaties.

5. Coopkracht profileert coöperatief ondernemen naar een extern publiek

De derde doelstelling van Coopkracht is het extern profileren van waardegedreven coöperatieve bedrijven naar beleid, onderwijs, pers en institutionele relaties. De activiteiten voor de eerste twee doelstellingen dragen daar uiteraard ook toe bij. Daarnaast heeft Coopkracht twee bijkomende acties ondernomen om coöperatief ondernemen extern te profileren: versterkte **media**-aandacht genereren en coöperatief ondernemen richting het **onderwijs** sensibiliseren.

Coöperatief ondernemen versterkt in de media-aandacht

Coopkracht heeft in samenwerking met onze partners getracht om versterkt media-aandacht te mobiliseren gedurende 2012, en dat niet alleen omdat 2012 het VN-jaar was van de coöperaties. Zo publiceerden verschillende kranten grotere dossiers over coöperatief ondernemen in het algemeen of in specifieke sectoren, en pakten radio en televisie ook uit met het coöperatieve verhaal in België. Op onze website houden wij onder de mediatheek de belangrijkste media-bijdragen voor onze leden bij.

Sensibilisering richting het onderwijs

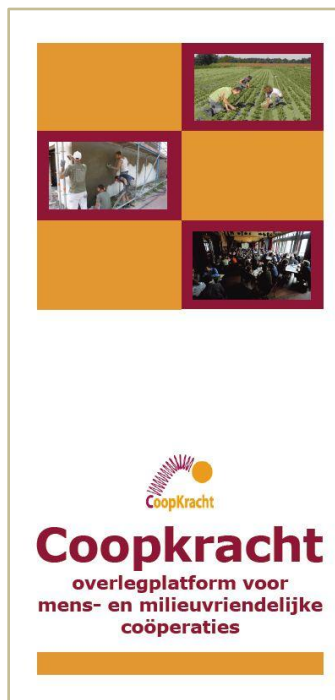
Door het Internationale Jaar van de Coöperaties 2012 kwam er o.m. meer aandacht voor jongeren. Jongeren zijn immers de leden van de toekomst en daarmee de toekomstige bestuurders en toezichthouders, ook van coöperaties. En het zijn de medewerkers van de toekomst die van de coöperatieve opdracht een succes kunnen maken. Samenwerken met jongeren en het onderwijs is daarom van groot belang, ook voor Coopkracht.

Gedurende 2012, hebben leden van het Coopkracht-bureau geregeld presentaties gegeven in het kader van de VOSEC- campagne 'Sociale Economie op de Campus' die het hoger onderwijs en de sociale economie dichter bij elkaar wil brengen. Daarbovenop gingen Coopkracht-leden in op ad-hoc verzoeken vanuit het onderwijs. Zo profileerden zij het coöperatieve ondernemerschapmodel, bv. op een uitwisselingsdag tussen leerkrachten en leerlingen georganiseerd door de Milieuzorg op School op 8 november 2012, bij de Ronde Tafel Wijze Wetenschap op 16 oktober 2012, en veel meer.

6. Algemene coördinatie

Het Coopkracht-secretariaat is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van Coopkracht en de coördinatrice heeft gedurende de tweede helft van 2012 de dagelijkse contacten met de achterban verzorgd. We konden ons ledenbestand stelselmatig uitbouwen en de samenwerking met andere partners versterken, bv. binnen de adviesverlening en onderzoekswereld. Door in individueel gesprek te gaan met onze leden, houden we de vinger aan de pols over hun behoeftes en verwachtingen en verkennen we hoe we hun praktische kennis het beste kunnen delen met onze andere leden. Bovendien schreven we een aantal subsidiedossiers om bijkomende financiële middelen te genereren voor de Coopkracht-werking.

7. Het International Jaar van de Coöperaties 2012 sluit af

2012 werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het 'Internationaal Jaar van de Coöperaties'. Nooit eerder kreeg coöperatief ondernemen meer aandacht in binnen- en buitenland dan in 2012.

Veel stakeholders vierden coöperatief ondernemerschap op internationale conferenties, zoals de Coöperatieve Week in Brussel (van 23 tot 27 april), 'Imagine 2012' en de 'Cooperative Summit' in Québec (van 6 tot 11 oktober) en 'Cooperatives United World Festival & ICA EXPO' in Manchester (van 29 oktober tot 2 november). Ook de NRC in België organiseerde op 22 november een afsluitend symposium over 'Coöperaties: een leerrijk verleden, een beloftevolle toekomst'. Daarnaast hebben veel coöperaties zelf bijzondere acties opgezet en bestaande activiteiten een extra coöperatief accent gegeven. Ook verschenen er talrijke publicaties over het belang en de toekomstuitdagingen van coöperatief ondernemen en bleef het onderzoek over de Profielschets van de Coöperaties in België³ niet onopgemerkt. 2012 heeft het coöperatieve werkveld nieuwe impulsen gegeven. De uitdaging voor de toekomst zal zijn de coöperatieve beweging in Vlaanderen verder oprecht te houden en uit te bouwen.

---

³ Van Opstal, W. (2012) Coöperaties in België. Profielschets 2005-2010. Leuven: CESOC-KHLeuven & Coopburo.

8. Coopkracht in cijfers

Onze leden

Coopkracht is in eerste plaats een organisatie voor de leden. Tot nu toe is ons ledenbestand klein geweest. In 2012 zijn er nieuwe leden toegetreden en telde Coopkracht 22 leden. Toch merken we dat de interesse in Coopkracht groot is. Onze bekendheid reikt veel verder en vele coöperaties nemen geregeld deel aan onze activiteiten. We zien dan ook een reële nood om ons ledenbestand te verruimen. Dat geeft ons bijkomende mogelijkheden om ons toekomstige, bredere dienstenaanbod te financieren. Tegelijk zal dit ook de betrokkenheid van de nieuwe leden versterken. Doorheen deze contacten en het leren kennen van andere ervaringen zal Coopkracht ook haar kijk op coöperatief ondernemen verder kunnen verruimen en verdiepen.

Het potentieel voor nieuwe leden ligt voor de hand. Alleen al onze eigen database van bestaande en potentiële leden telt meer dan 500 adressen en een studie van CESOC/CERA stelde onlangs dat er meer dan 26.000 coöperaties in België waren.⁴

Ons financieel resultaat

Coopkracht had in 2012 inkomsten uit lidgelden, giften, inschrijvingsgeld voor de ICA-workshop en financiële inkomsten. De belangrijkste uitgaven waren voor de operationele werking (bv. website, broodjes en drank voor ICA-workshop), personeelskosten coördinator en het lidgeld VOSEC. De vrijwillige inzet van een aantal leden speelde echter ook dit jaar een cruciale rol bij de uitvoering van de Coopkracht-activiteiten. We sluiten het voorbije jaar af met een negatief saldo van 3.688,47 euro en een gecumuleerd positief resultaat van 7.603,13 euro.

Coopkracht 2012	Inkomsten	Uitgaven
Lidgelden 2012	4.350,00	
Financieel	4,70	0,99
Werking	275,00	264,18
Sponsoring cooperatief werk MeMO		10.000,00
Lidgeld Vosec		1.053,00
Gift	3.000,00	
Totaal	7.629,70	11.318,17
Resultaat 2012	-3.688,47	
Gecumuleerd resultaat	7.603,13	

⁴ Van Opstal, W. (2012) Coöperaties in België. Profielschets 2005-2010. Leuven: CESOC-KHLeuven & Coopburo.

Berchem, 12 maart 2013

**Coopkracht - Overlegplatform voor mens- en milieuvriendelijke
coöperaties**

p/a Posthoflei 3 bus 3

2600 Berchem

Tel: 03 294 1670

Email: ines.rothmann@coopkracht.org of info@coopkracht.org

Website: www.coopkracht.org